Time [illegible] hrs [illegible] Total Marks 75

N.B. 1) All questions are compulsory

2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1) A) Explain the following concepts (Any Five) 15

1) Human Rights
2) Right to Equality
3) Drought
4) Disaster Management
5) Age of Reason
6) Blind Belief
7) Body Language
8) Team Building

OR

B) Discuss in detail on the Foundation Course for Semester - III project submitted by you.

Q.2) A) State the forms of Violation of the Human Rights of Scheduled Tribes. 15

OR

B) Explain in detail the 'Domestic Violence Act 2005'

Q.3) A) Describe the Physical and Psychological effects of disaster. 15

OR

B) State the Humanitarian approach to Rehabilitation and Resettlement.

Q.4) A) Comment on contribution of ' Newton' and 'Galileo' toward the growth of science. 15

OR

B) State the importance of science in everyday life

Q.5) A) Briefly explain the advantages and disadvantages of oral communication. 15

OR

B) Describe in detail 'importance of listening.'

****

[illegible]

[illegible] मिनिटे एकूण गुण - ७५

सूचना - १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात

प्र.१) अ) खालील संकल्पना स्पष्ट करा. (कोणत्याही पाच) १५

१) मानवी हक्क

२) समतेचा अधिकार

३) अवर्षण

४) आपत्ती व्यवस्थापन

५) तर्कशक्ती युग

६) अंधविश्वास

७) देहबोली

८) संघ बांधणी

किंवा

ब) पायाभूत अभ्यासक्रम सत्र -३ साठी तुम्ही सादर केलेल्या प्रकल्पावर सविस्तर चर्चा करा.

प्र.२) अ) अनुसूचित जमातींच्या मानवी हक्कांच्या उल्लंघनाचे प्रकार सांगा १५

किंवा

ब) 'कौटुंबिक हिंसाचार कायदा २००५ सविस्तर स्पष्ट करा

प्र.३) अ) आपत्तीचे शारीरिक आणि मानसशास्त्रीय परिणाम विशद करा १५

किंवा

ब) पुनर्वसन आणि पुनर्रचना याविषयी मानवी दृष्टिकोन सांगा.

प्र.४) अ) 'न्यूटन' आणि 'गॅलिलिओ' शास्त्रज्ञांच्या विज्ञानाच्या विकासातील योगदानावर भाष्य करा. १५

किंवा

ब) दैनंदिन जीवनातील विज्ञानाचे महत्त्व सांगा.

प्र.५) अ) मौखिक संज्ञापनाचे फायदे आणि तोटे थोडक्यात स्पष्ट करा १५

किंवा

ब) श्रवण क्रियेचे महत्व विशद करा.

****

टीप: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
३. Q.३, आणि Q.४ साठी अ आणि ब किंवा क आणि ड सोडावा.

प्र.१ अ) रिकाम्या जागा भरा (०८)

१ ..... हे भारताचे संरक्षणमंत्री आहेत.
२ किरणोत्सर्गाच्या प्रभावाचा मुकाबला अग्नी आणि संरक्षित वस्तूयांच्यामध्ये.....पडदा तयार करून केला जाऊ शकतो.
३ .....पाऊस हा सल्फरडायऑक्साइड आणि नायट्रोजन ऑक्साईड यांसारख्या हानिकारक रसायनांच्या उत्सर्जनामुळे होतो.
४ ड्रिल के उसूल हैं-....., स्थिरता आणि समन्वय.
५ आर्मी कायमस्वरूपी आणि ..... दोन्ही ऑफर करते.
६ टीव्ही, रेफ्रिजरेटरआणि कॉम्प्युटरचे .....कचरा म्हणून वर्गीकरण केले जाते.
७ ट्रेनिंग अकादमी, ... खडकवासला, पुणे येथे आहे.
८ INSAS म्हणजे...

ब चूक किंवा बरोबरलिहा (०७)

१ 'आंतरराष्ट्रीय योगदिन' वर्षाच्या 21 जुलै रोजीसाजरा केला जातो.
२ एनसीसी कॅडेट राष्ट्रीय एकात्मता राखण्यासाठी महत्त्वाची भूमिका बजावू शकतात.
३ एखाद्या व्यक्तीचे व्यक्तिमत्व हे मानसिक वैशिष्ट्यांचे एक जटिल आहे जे त्याला अद्वितीय बनवते.
४ सेंद्रिय कचरा औद्योगिक स्त्रोतांकडून येतो.
५ इंडियन मिलिटरी अकादमी मुंबई येथे आहे.
६ सेक्शन सर्वात लहान लढाई युनिट आहे.
७ सहानुभूती म्हणजे दुसऱ्या व्यक्तीच्या परिस्थितीबद्दल असंवेदनशील होण्याची क्षमता.

प्र.2 अ) राष्ट्रीय एकात्मता राखण्यासाठी NCC कॅडेट कोणती भूमिका बजावू शकतात? (०८)
प्र.2 ब) राष्ट्रीय एकात्मता म्हणजे काय? त्याची गरज स्पष्ट करा. (०७)

किंवा

प्र.2 क) रेनवॉटर हार्वेस्टिंग म्हणजे काय? त्याचे प्रकार स्पष्ट करा. (०८)
प्र.2 ड) ध्वनी आणि जल प्रदूषणाचे परिणाम स्पष्ट करा. (०७)
प्र.3 अ) ट्रेकिंगच्या टिप्सचा उल्लेख करा आणि ट्रेकिंगसाठी सुरक्षिततेच्या उपायांवर एक टीप जोडा. (०८)
प्र.3 ब) ड्रिलचा इतिहास द्या. त्याचे तत्त्व स्पष्ट करा आणि ड्रिलमध्ये वाईट सवयींवर एक टीप जोडा. (०७)

किंवा

प्र.3 क) प्रदूषणाची व्याख्या करा. त्याचे दुष्परिणाम द्या. (०८)
प्र.3 ड) अग्नीची व्याख्या करा. आग पसरवण्याच्या पद्धती द्या. (०७)
प्र.४ अ) अडथळा प्रशिक्षण महत्वाचे का आहे? कोणतेही ४ अडथळा अभ्यासक्रम स्पष्ट करा. (०८)
प्र.४ ब) स्लिदरिंग म्हणजे काय? त्याचे फायदे सांगा.स्लिदरिंग उपकरणे स्पष्ट करा.. (०७)

किंवा

प्र.४ क) CV परिभाषित करा. मुलाखतीची पूर्व तयारी स्पष्ट करा.. (०८)
प्र.४ ड) व्यक्तींनी आणि नागरी संस्थांनी केलेल्या कृतींच्या संदर्भात कचराव्यवस्थापनाचे स्पष्टीकरण द्या. (०७)

प्र.५ टिपा लिहा. (कोणतेही तीन) (१५)

अ. कचऱ्याचे प्रकार.
ब ट्रेकिंगसाठी सुरक्षिततेचे उपाय.
क वेळ व्यवस्थापनाची तत्त्वे.
ड. राष्ट्रीय एकात्मतेची आव्हाने
ई. एक अच्छे आदेश देने के लिए जरूरी बात्तें.

Time: 2 hours Marks: 75

Note: 1. Attempt all questions.
2. All questions carry equal marks.
3. For Q.2,Q.3 and Q.4 attempt A and B OR C and D

Q.1 A) FILL IN THE BLANKS (08

1. ..... is the defence minister of India.
2. The effect of radiation can be countered by forming a ...curtain between fire and the object to be protected
3. ..... rain is caused by emission of harmful chemicals as sulphur dioxide and nitrogen oxide..
4. Drill k eusul hain-..... steadiness and coordination.
5. Army offers both Permanent and ..... Commission.
6. TVs,refrigerators and computers are classified as..... waste.
7. Training academy.....is located at khadakwasala , Pune.
8. INSAS stands for...

B) STATE TRUE OR FALSE (07

1 'International yoga day' is celebrated on 21st July of the year.
2 NCC cadets can play important role to maintain national integration.
3 An individual's personality is the complex of mental characteristics that makes him unique.
4 Organic waste comes from industrial sources.
5 Indian Military Academy located at Mumbai.
6 Section is the smallest fighting unit.
7 Empathy is the ability to be insensitive to another person's situation.

Q.2 A) What role NCC cadets can play to maintain National Integration? (08

Q.2 B) What is National Integration? Explain necessity of it. (07

OR

Q.2 C) What is rain water harvesting? Explain its types. (08

Q.2 D) Explain effects of sound and water pollution. (07

Q.3 A) Mention the tips for trekking. and add a note on safety measures for trekking. (08

Q.3 B) Give the history of drill. Explain its principle and add a note on bad habits in drill. (07

OR

Q.3 C) Define pollution. Give its ill-effects. (08

Q.3 D) Define fire. Give modes of spreading of fire. (07

Q.4 A) Why obstacle training is important? Explain any 4 obstacle courses. (08

Q.4 B) What is slithering? Give its advantages. Enlist slithering equipments. (07

OR

Q.4 C) Define C.V.Explain pre-interview preparation. (08

Q.4 D) Explain waste management with respect to actions taken by individuals and by civicbodies. (07

Q.5 **Write short notes on.(ANY THREE)** (15

a. Types of waste.
b. Safety measures for trekking.
c. Principles of time management.
d. Challenges of National Integration
e. Ek acche words of command dene ke liye zaroori batten.

SYBCOM LAW
19/10/23

M1910235I1

Time: 3 Hours **100 Marks**

Note: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q. 1) Attempt any two of the following: **20**

a. Explain the essentials of a valid contract.
b. Explain the rules relating to valid acceptance under Indian Contract Act.
c. Discuss the essentials of 'Consideration' in a contract.
d. Who is competent to contract? Explain the effects of a minor's agreement.

Q. 2) Attempt any two of the following: **20**

a. When is consent said to be free from coercion and undue influence?
b. Explain the void agreements given under the Indian Contract Act.
c. Distinguish between wagering agreement and contingent contract.
d. What are the different modes of discharging the contract?

Q. 3) Attempt any two of the following: **20**

a. Define the Contract of Indemnity and distinguish it from Contract of Guarantee.
b. Define contract of Bailment and state the rights, duties and liabilities of a bailor.
c. Define pledge and explain its essentials.
d. Explain the various methods of creation of an Agency.

Q. 4) Attempt any two of the following: **20**

a. Distinguish between -: 1) Sale and Agreement to sell
2) Sale and Hire purchase Agreement
b. State the implied conditions and implied warranties under the Sale of Goods Act.
c. What is Doctrine of Caveat Emptor? Explain its exceptions.
d. Who is an unpaid seller? Explain the rights of an unpaid seller.

Q. 5) Attempt any two of the following: **20**

a. Define a Negotiable Instrument. Explain the provisions of maturity of an instrument.
b. Distinguish between a Cheque and a Bill of exchange
c. Define Promissory Note. State its essential features.
d. Explain the following terms in detail-: 1) Noting 2) Protest 3) Dishonor of Cheque

वेळ: 3 तास १०० गुण

टीप: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.

प्र. १) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडावा . २०

अ) वैध कराराची आवश्यक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
ब) भारतीय करार कायद्यांतर्गत वैध स्वीकृतीशी संबंधित नियम स्पष्ट करा.
क) करारातील 'प्रतिफलाच्या' आवश्यक वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.
ड) करार करण्यास सक्षम कोण आहे? अज्ञान व्यक्तीबरोबरील कराराचे परिणाम स्पष्ट करा.

प्र. २) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडावा . २०

अ) संमती ही बलप्रयोग व अनुचित प्रभावापासून मुक्त असल्याचे कधी म्हटले जाते?
ब)भारतीय करार कायद्यांतर्गत असलेले व्यर्थ ठराव स्पष्ट करा.
क)पैजेचा ठराव आणि घटनावलंबी करार यांच्यातील फरक स्पष्ट करा.
ड) करार समाप्ती करण्याच्या विविध पद्धती काय आहेत?

प्र. ३) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडावा . २०

अ)नुकसानभरपाईचा करार परिभाषित करा आणि ते हमी करारापासून वेगळे कसे आहे ते स्पष्ट करा.
ब) निक्षेपाचा करार व्याख्या द्या. निक्षेपदात्याचे हक्क, कर्तव्ये आणि दायित्वे सांगा.
क) तारण परिभाषित करा आणि त्याची आवश्यक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
ड) अभिकर्तृत्वाच्या निर्मितीच्या विविध पद्धती स्पष्ट करा.

प्र. ४) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडावा . २०

अ) फरक लिहा -: १) विक्री आणि विक्रीचा ठराव
२) विक्री आणि भाडे खरेदीचा ठराव
ब) मालविक्री कायद्यांतर्गत गृहीत प्रमुख अटी आणि गृहीत आश्वासने सांगा.
क) ग्राहक सावधान तत्व काय आहे? त्याचे अपवाद स्पष्ट करा.
ड)अदत्त विक्रेता कोण आहे? अदत्त विक्रेत्याचे हक्क स्पष्ट करा.

प्र. ५) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडावा . २०

अ) चलनक्षम दस्तऐवज परिभाषित करा. दस्तऐवजाच्या पूर्णतेच्या तरतुदी स्पष्ट करा.
ब) धनादेश आणि हुंडी मधील फरक स्पष्ट करा.
क) वचनचिट्ठी परिभाषित करा. त्याची आवश्यक वैशिष्ट्ये सांगा.
ड) खालील संकल्पनांचे तपशीलवार वर्णन करा- १) नोंदणी २) नोंदणीचा दाखला ३) धनादेशाचा अनादर

M20102352O

Time:- 3 Hrs. Marks:-100

SYBCOM Acc
20/10/2023

Instructions:-
1. **All questions are compulsory**
2. **Figures to the right indicate full marks.**
3. **Use of simple or scientific calculator is allowed.**

Q.1 A State true or false (any 10). (do not rewrite the statement) 10

i. On conversion of partnership firm into a company, purchase consideration is paid by the company to the partnership firm.

ii. In piecemeal distribution, unit value is calculated by dividing capital amount by profit sharing ratio of each partner.

iii. Interest on capital should be credited to partners' capital Account.

iv. Carriage outward is allocated in time ratio.

v. RDD should be deducted from debtors before deduction of bad debts.

vi. Purchase consideration is amount payable by vendor firm to purchasing firm.

vii. In Amalgamation, reserves should be credited to partners' capital account.

viii. Interest on retiring partners' loan is payable for after retirement period only.

ix. In fixed installment method, depreciation is calculated on original cost of the asset.

x. In fixed capital method, all adjustments related to capital are made in partners' capital account.

xi. Piecemeal distribution is related with dissolution of a partnership firm.

xii. Travelling expenses are allocated in time ratio.

Q.1 B Fill in the blanks and REWRITE the sentence (any 10). 10

i. Assets taken over Rs.9,89,000 and liabilities taken over Rs.3,63,000. Purchase consideration =_____.

ii. Interest on drawings should be credited to _____ account.

iii. Time ratio is 1:3 and sales ratio is 2:1. Electricity charges are Rs.90,000. Amount to be shown in before retirement column= _____.

iv. Cost of Machinery Rs.9,00,000, Written down value Rs.7,50,000. Depreciation is chargeable @ 10% p.a. under Straight line method. Depreciation amount = _____.

v. In amalgamation, excess of purchase consideration over net assets = _____.

vi. In amalgamation, stock of book value Rs.1,60,000 was taken over at 80% of the book value. Amount of stock to be debited to Realisation account = _____.

vii. 8% investment was purchased on 1st October 2022 for Rs.2,00,000. Interest receivable on 31st March,2023 = _____.

viii. Purchase consideration of Rs.5,00,000 should be settled by issue of equity shares of Rs.10 each at par. Number of equity shares to be issued = _____.

ix. A & B were partners sharing profits and losses in the ratio 3:1. They admitted C for 1/4th share. New ratio after admission of C = _____.

x. Date of Admission of a partner is 1st July, 2022, accounting period is from 1st April 2022 to 31st March, 2023. Time ratio =

xi. Total sales for the year were Rs.20,00,000 and sales before retirement Rs.10,00,000. Sales ratio = _____.

xii. Time ratio is 1:2 and sales ratio is 3:2. Commission paid Rs.60,000. Amount to be shown in before admission column= _____.

Q.2 Donald & Trump were partners in US ELECTIONS sharing profits and losses in the ratio 3:2. They decided to convert the firm into US ELECTIONS Pvt. Ltd. with effect from 1st April, 2023. Following information is available from their books of accounts on 31st March, 2023. 20

Balance Sheet As on 31st March, 2023

Liabilities	Amount	Assets	Amount
Capital		Computers	47,000
Donald	40,000	Furniture	51,000
Trump	50,000	Accounts receivable	28,000
Joint life policy Fund	30,000	Stock	32,000
Accounts payable	80,000	Joint life policy	30,000
		Cash at bank	12,000
	2,00,000		**2,00,000**

Company will take over all the assets and liabilities of the firm.
Revised values of assets were Computers Rs.40,000, Furniture Rs.50,000, Stock at Rs.30,000.
Joint life policy should be surrendered at book value.
Purchase consideration will be settled by issue of equity shares of Rs.10 each at a premium of Rs.10 per share.
You are required to prepare necessary ledgers in the books of US Elections. Also prepare Journal entries and balance sheet of US ELECTIONS Pvt. Ltd after conversion.

OR

Q.2 P, Q and R were partners sharing profits and losses as 5:4:1 respectively. 20

Trial Balance
As on 31st March, 2023

Particulars	Amount (Rs)	Particulars	Amount (Rs)
Travelling expenses	30,000	Gross profit	4,00,000
Salaries	54,000	Creditors	1,21,000
Manager's salary		**Capital**	
HR Manager	30,000	P	1,50,000
Marketing Manager	50,000	Q	1,10,000
Advertisement expenses	32,000	R	20,000
Debtors	96,000		
Printing and stationery	12,000		
Electricity charges	18,000		
Closing stock	39,000		
Investment	1,00,000		
Furniture	1,40,000		
Premises	2,00,000		
	8,01,000		**8,01,000**

Adjustments:

1. Q died on 1st October, 2022. After his death P and R continued to share profits and losses in their mutual profit sharing ratios.
2. Goodwill of the firm valued at Rs.1,00,000 and it was decided to raise the goodwill at its full value in the books.
3. Amount payable to Q should be transferred to Mrs. Q's loan account carrying interest @9% p.a.
4. Interest on capital was 6% p.a.
5. Sales for the year were Rs.15,00,000 of which sales after death of Q were Rs.6,00,000.

Prepare final accounts.

Q.3 Manasi & Manali were partners in MM & Co., Gita & Gayatri were partners in 2G & Co. Both firms decided to amalgamate to form MG & Co. from 1st April, 2023. Following information is available from their books. 20

Balance Sheet As on 31st March, 2023					
Liabilities	MM	2G	ASSETS	MM	2G
Capital			Furniture	1,20,000	2,00,000
Manasi	80,000		Investment	34,000	58,000
Manali	50,000		Debtors	47,000	39,000
Gita		1,00,000	Stock	32,000	14,000
Gayatri		1,20,000	Cash at bank	31,000	25,000
Bank Overdraft	54,000	40,000			
Creditors	38,000	44,000			
Bills Payable	42,000	32,000			
	2,64,000	**3,36,000**		**2,64,000**	**3,36,000**

New firm will take over all assets &Liabilities of both firms at book value.

a. In case of MANASI & MANALI, Goodwill valued at Rs.40,000, Furniture at Rs.1,50,000, Investment Rs.30,000 Debtors with a provision for Doubtful debts of Rs.4,000.
b. In case of 2G ,Furniture valued at Rs.2,20,000, Goodwill at Rs.20,000 and stock at Rs.10,000.
c. Capital of new firm MG & CO. was fixed at Rs.5,00,000 which is to be contributed by all the partners equally. Any surplus or deficit should be adjusted by the partners in their current account.

You are required to

a. Prepare statement of purchase consideration
b. Prepare balance sheet in the books of MG & Co. after amalgamation.
c. Show working for adjustment of capital in the books of MG & CO.

OR

Q.3 Shiv & Parwati were partners in Raja & Co., Ganesh was proprietor in Lalbaug Enterprises. Both firms decided to amalgamate to form M/s. Lalbaug Cha Raja from 1st April, 2023. Following information is available from their books. 20

Balance Sheet As on 31st March, 2023

Liabilities	Raja & Co	Lalbaug	ASSETS	Raja & Co	Lalbaug
Capital			Furniture	1,00,000	1,10,000
Shiv	1,20,000		Investments	70,000	60,000
Parwati	1,50,000		Stock	86,000	52,000
Ganesh		2,00,000	Debtors	60,000	63,000
Creditors	60,000	80,000	Cash in hand	64,000	55,000
Bills payable	50,000	60,000			
	3,80,000	**3,40,000**		**3,80,000**	**3,40,000**

New firm M/s. Lalbaug Cha Raja took over all assets and liabilities at book value with the exception of the following.

a. Furniture of both firms valued at Rs.1,50,000 each.
b. Stock of Raja & company was taken over at Rs.80,000
c. Debtors of Lalbaug were taken over at Rs.60,000.
d. Goodwill of both firms valued at Rs.50,000 each.

Capital of new firm was fixed at Rs.6,00,000 to be contributed by Shiv, Parwati and Ganesh in the ratio 1:1:2 respectively. Any surplus or deficit should be adjusted in partners' loan account.

You are required to Calculate Purchase Consideration and prepare balance sheet of new firm after amalgamation. (Working notes should form part of your answer)

Q.4 A,B & C were partners in SY Enterprises sharing profits and losses in the ratio 2:1:1 respectively. From 1st April, 2023 they decided to dissolve the firm. Following information is available from their books of accounts. **20**

Balance Sheet As on 31st March, 2023

Liabilities	Amount(Rs.)	Assets	Amount(Rs.)
Capital		Plant & Machinery	2,50,000
A	80,000	Stock	85,000
B	60,000	Debtors	48,000
C	70,000	Cash at bank	22,000
General Reserves	40,000	Bills receivable	75,000
Creditors	1,00,000		
Bank loan	1,00,000		
Tax Payable	30,000		
	4,80,000		**4,80,000**

On dissolution, the assets realised as follows
I installment Rs.1,20,000
II installment Rs.80,000
III installment Rs.1,00,000
Last installment Rs.70,000
Provision for realisation expenses Rs.12,000. However actual expenses amounted to Rs.7,000 only.
You are required to prepare statement of distribution of cash using excess capital method of piecemeal distribution.

OR

Q.4 A,B & C were partners in TY Enterprises sharing profits and losses in the ratio of their capital contributions. From 1st April, 2023 they decided to dissolve the firm. Following information is available from their books of accounts. **20**

Balance Sheet As on 31st March, 2023

Liabilities	Amount(Rs.)	Assets	Amount(Rs.)
Capital		Building	2,50,000
A	1,00,000	Stock	85,000
B	60,000	Debtors	48,000
C	40,000	Cash at bank	22,000
General Reserves	50,000	Bills receivable	75,000
Creditors	1,00,000		
Bank loan	1,00,000		
Tax Payable	30,000		
	4,80,000		**4,80,000**

On dissolution the assets realised as follows
I installment Rs.1,10,000
II installment Rs.90,000
III installment Rs.1,00,000
Last installment Rs.70,000
Bank loan was settled with additional amount of interest of Rs.10,000.
You are required to prepare statement of distribution of cash using excess capital method of piecemeal distribution.

Q.5 **A** Write a note on adjustment of goodwill on retirement of a partner in partnership firm. **10**

B What is the process of settlement of liabilities in piecemeal distribution? **10**

OR

Q.5 **Write short notes (any 4)** **20**

a. Fixed and fluctuating capital method
b. Time ratio
c. Adjustment of capital ir new firm after amalgamation
d. Conversion of partnership firm into company
e. Piecemeal distribution
f. Sales ratio

S4B Com 6
23/10/23

M231023S36

[Time 3 Hours] [Marks- 100]

NB. 1) All questions are compulsory.
2) Figures to right indicate full marks.
3) Draw neat diagrams wherever necessary

1 A) Define the following concepts. (Any five) 10
1) Macro economics 2) Gross national production 3) Aggregate demand function
4)Investment function 5)IS Curve 6) Stagflation 7) Money supply 8) Cost push inflation

B) Choose the right answer from the given options and rewrite the statements. 10

1) Macro Economics is concerned with ----------
a) national income accounting b) international trade c) inflation d) all of these

2) Green gross domestic production is an index of ----------
a)loss of biodiversity b)cost of climate change c)environment cost of economic activities d) all of the these

3) Say's law of market states that ----------
a) every supply creates its own demand b) every demand creates its own supply
c) demand is greater than supply d) supply is greater than demand

4) According to J.M.Keynes which of the following is constant in short run?
a)aggregate demand b) aggregate supply c) both a and b d) none of the these

5) When income increases consumption will increase in a ---------- proportion.
a)constant b) lesser c) greater d) none of the these

6) Higher the value of ---------- higher will be the value of multiplier.
a)average propensity to consume b)marginal propensity to consume d) average propensity to save
d) marginal propensity to save

7) The LM curve indicates -------- equilibrium.
a)good market b)money market c) foreign market d) labour market

8) Laffer curve explains the relation between----------
a)Income and saving b)tax rate and tax revenue c)interest rate and investment
d)inflation and wage rate

9) Money supply will increase when there is ----------
a)increase in CRR and SLR b) decrease in CRR and SLR c)both a and b d) none of the these

10) Demand for money transaction motive depends upon----------
a) rate of interest b) level of income c) investment d) tax rate.

2 Answer any two of the following. 20
a) What is mean by macroeconomic? Explain the importance of macroeconomic.
b) Explain the four sector model of circular flow of income and expenditure in open economy.
c) What is mean by trade cycle? Describe the features of trade cycle.

3 Attempt any two of the following. 20
a) What is effective demand? Explain aggregate demand function with help of diagram.
b) Explain the subjective factors affecting on consumption function.
c) Given investment to be Rs.10000 and MPC 0.5. Explain the working of investment multiplier.

4 Answer any two of the following. 20
a) How do you derive IS curve? Explain the impact of shift in IS curve.
b) Explain the effects of stagflation.
c) Describe relationship between unemployment and inflation with the help of Short Run Philips curve.

5 Attempt any two of the following. 20
a) What is money supply? Discuss the determinants of money supply.
b) Explain the Keynes approach of demand for money.
c) Discuss the causes of demand full inflation.

*

[वेळ ३ तास] (मराठी रूपांतर) [गुण-१००]

सूचना १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.
३) आवश्यक तेथे सुबक आकृती काढा

प्र.१ अ) खालील संकल्पनाच्या व्याख्या करा. (कोणतेही पाच)
१) सुक्ष्म अर्थशास्त्र २) स्थूल राष्ट्रीय उत्पादन ३) एकूण मागणी फलन ४) गुंतवणूक फलन
५) IS वक्र ६) अवधानी अतिवृद्धी/भाववाढ ७) पैशांचा पुरवठा ८) खर्च प्रेरित चलन वाढ

ब) दिलेल्या पर्यायांमधून योग्य उत्तर निवडा आणि विधाने पुन्हा लिहा.

१) सुक्ष्म अर्थशास्त्र ---------- शी संबंधित आहे.
अ) राष्ट्रीय उत्पन्न लेखा/मापन ब) आंतरराष्ट्रीय व्यापार क) महागाई ड) या पैकी सर्व

२) हरित स्थूल देशांतर्गत उत्पादन हा ---------- चा निर्देशांक आहे.
अ) जैवविविधतेचे नुकसान ब) हवामान बदलाची किंमत क) पर्यावरणीय आर्थिक क्रियाकलापांची किंमत ड) या पैकी सर्व

३) से चा बाजारपेठ विषयक नियम असे सांगतो की ----------
अ) प्रत्येक पुरवठा स्वतः स्वतःची मागणी निर्माण करतो ब) प्रत्येक मागणी स्वतः स्वतःचा पुरवठा तयार करते
क) मागणी पुरवठ्यापेक्षा जास्त आहे ड) पुरवठा मागणीपेक्षा जास्त आहे

४) J.M.Keynes च्या मते, खालीलपैकी कोणते अल्पावधीत स्थिर आहे?
अ) एकूण मागणी ब) एकूण पुरवठा क) अ आणि ब दोन्ही ड) यापैकी नाही

५) जेव्हा उत्पन्न वाढेल तेव्हा उपभोग ---------- प्रमाणात वाढेल.
अ) स्थिर ब) कमी क) मोठे ड) यापैकी नाही

६) ---------- चे मूल्य जास्त असेल तर गुणकाचे मूल्य जास्त असेल.
अ) सरासरी उपभोग प्रवृत्ती ब) सीमांत उपभोग प्रवृत्ती क) सरासरी बचत प्रवृत्ती ड) सीमांत बचत प्रवृत्ती

७) LM वक्र -------- समतोल दर्शवते.
अ)वस्तू बाजार ब)पैसा बाजार क) विदेशी बाजार ड) श्रम बाजार

८) लॅफर वक्र --------- यांच्यातील संबंध स्पष्ट करतो.
अ)उत्पन्न आणि बचत ब)कर दर आणि महसूल दर क)व्याज दर आणि गुंतवणूक ड) महागाई आणि वेतन दर

९) जेव्हा ---------- असेल तेव्हा पैशांचा पुरवठा वाढेल.
अ) CRR आणि SLR मध्ये वाढ ब) CRR आणि SLR मध्ये घट क) अ आणि ब दोन्ही ड) यापैकी नाही

१०) दैनदिन हेतूसाठी पैशाची मागणी ---- वर अवलंबून असते.
अ) व्याज दर ब) उत्पन्नाची पातळी क) गुंतवणूक ड) कर दर

प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या.
अ) स्थूल अर्थशास्त्र म्हणजे काय? स्थूल अर्थशास्त्राचे महत्त्व स्पष्ट करा.
ब) खुल्या अर्थव्यवस्थेतील उत्पन्न आणि खर्चाच्या चक्राकार प्रवाहाचे चतुर्थ/चार क्षेत्रीय प्रतिमान स्पष्ट करा.
क) व्यापार चक्र म्हणजे काय? व्यापार चक्राच्या वैशिष्ट्यांचे वर्णन करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
अ) प्रभावी मागणी म्हणजे काय? आकृतीच्या सहय्याने एकूण मागणी फलन स्पष्ट करा.
ब) उपभोग फलन वर परिणाम करणारे व्यक्ति निष्ठ घटक स्पष्ट करा.
क) दिलेली गुंतवणूक रु. १०००० आणि MPC ०.५, गुंतवणूक गुणकांचे कार्य स्पष्ट करा

प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या.
अ) तुम्ही IS वक्र कसे काढता? IS वक्रातील स्थलांतराचा प्रभाव स्पष्ट करा.
ब) अवधानी अतिवृद्धी/भाववाढचे (stagflation) परिणाम स्पष्ट करा.
क) अल्पकालीन फिलिप्स वक्रच्या मदतीने बेरोजगारी आणि महागाई यांच्यातील संबंधांचे वर्णन करा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
अ) पैशाचा पुरवठा म्हणजे काय? पैशाच्या पुरवठ्याच्या निर्धारकांची चर्चा करा.
ब) पैशाच्या मागणीचा केन्सचा दृष्टिकोन स्पष्ट करा.
क) मागणी जन्य चलनवाढीच्या कारणांची चर्चा करा.

*

SYBCom Com
21/10/23

M211023529

Marks – 100 **Time – 3 Hours**

Note – 1) All the questions are compulsory.

2) Figures to the right indicates full marks.

Q.1 A Fill in the blanks with an appropriate words: (Any 10) **(10)**

1 Ethos is originally a _____ word that signifies character.
(Roman / Greek / Indian / French)

2 _____is a single use plan. (Budget /Mission / Rule / Objective)

3 Henri Fayol provided _____ principles of management.
(Ten / Twelve/ Fourteen / Twenty)

4 Generally, the professional managers frame _____plans.
(Alternative /Single / General / Universal)

5 _____ is a programmed technique of decision making.
(Linear Programming / Delphi / Brainstorming / Listing attributes)

6 _____ skills are also known as interpersonal skills.
(Technical / Human relations / Administrative / None of these)

7 There is a lack of_____ in the line organization.
(Decision-making / Unity of command / Specialization / Stress)

8 Centralization is decided by the _____ of the Business organization.
(Size / Budget / Staff / Capital)

9 Delegation of authority _____ the burden on superior.
(Maintains /Reduces / Increases / same)

10 _____uses network analysis by identifying critical and non-critical activities. (PERT / CPM / Budgetary Control / Audit)

11 _____ is concerned with interlinking of group efforts in an organization.
(Controlling / Communicating / Coordinating / Conciliation)

12 Esprit de corps means _____
(planning / capacity building / team spirit / controlling)

Q.1 B State whether following statements are True or False. (Any 10) **(10)**

1 Staffing involves selection of right person for the right job.

2 In management by exception, the managers get involved in day to day activities of the employees.

3 Use of technology leads to quick decision-making.

4 Matrix structure is a combination of project and functional organization.

5 Successful functional Departmentation requires good co-ordination.

6 Leadership is a personal quality.
7 MBE enables top management to focus on strategic planning and control.
8 Indian ethos is not relevant to Indian management.
9 The Virtual organisation is based on ICT.
10 The analyses of external environment indicate opportunities and threats.
11 Decentralization is suitable for large sized organization.
12 Bonus is a non-monetary incentive.

Q.2 **Answer any Two of the following.** (15)

a Define Management. Explain the nature of management.
b Explain the F.W.Taylor's Theory of Scientific Management.
c Explain in brief Peter Drucker's "Dimensions of Management".

Q.3 **Answer any Two of the following.** (15)

a Define planning and state its importance.
b Discuss the advantages of MBE
c What are the essentials of sound decision-making?

Q.4 **Answer any Two of the following.** (15)

a Explain the features of Line and Staff Organisation Structure.
b What do you mean by Span of Management? Discuss briefly the factors influencing Span of Management.
c What is Delegation of Authority? Describe the Barriers to Delegation of Authority.

Q.5 **Answer any Two of the following.** (15)

a Explain the importance of communication.
b Explain the different styles of leadership.
c Explain the essentials of a good control system.

Q.6 **Write short notes on. (any four)** (20)

a Decentralization
b Managerial skills
c Non-programmed techniques of decision making
d Management Information System
e Formal and Informal Organization
f Bases of Departmentation

M2110235229

गुण - 100 वेळ - 3 तास

टीप – १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत

२) उजवीकडील अंक गुण दर्शवतात.

प्र . १ अ **खालील रिक्त जागा योग्य शब्दांसह भरा: (कोणत्याही १०)** (१०)

१ इथॉस हा मूळतः ____ शब्द आहे जो वर्ण दर्शवतो. (रोमन / ग्रीक / भारतीय / फ्रेंच)

२ _____ ही एकल वापर योजना आहे. (संकल्प / मिशन / नियम / उद्दिष्ट)

३ हेन्री फेओल यांनी व्यवस्थापनाची ____ तत्त्वे प्रदान केली.
(दहा / बारा / चौदा / वीस)

४ साधारणपणे, पैशेवाईक व्यवस्थापक _____ योजना तयार करतात.
(पर्यायी/एकल/सामान्य/ सर्वव्यापी)

५ _____ हे निर्णय घेण्याचे सुनियोजित केलेले तंत्र आहे.
(लिनियर प्रोग्रामिंग / डेल्फी / ब्रेनस्टॉर्मिंग / गुणधर्माची सूची)

६ _____ कौशल्यांना परस्पर कौशल्य म्हणून देखील ओळखले जाते.
(तांत्रिक / मानवी संबंध / प्रशासकीय / यापैकी नाही)

७ रेखा संघटनेमध्ये _____ ची कमतरता असते.
(निर्णय घेणे / आदेशातील एकवाक्यता / विशेषीकरण / ताण)

८ व्यवसाय संघटनेच्या _____ द्वारे केंद्रीकरणाचा निर्णय घेतला जातो.
(आकार / अंदाजपत्रक / कर्मचारी / भांडवल)

९ अधिकार प्रदान, वरीष्ठांवरील कामाचा भार _____ करतो. .
(सतत चालू / कमी / वाढ / एकसारखा)

१० _____ गंभीर आणि गैर-महत्वपूर्ण क्रियाकलाप ओळखून नेटवर्क विश्लेषण वापरते. (पीईआरटी / सीपीएम / अंदाजपत्रकीय नियंत्रण / हिशेबतपासणी)

११ एखाद्या संघटनेतील _____ गट प्रयत्नांना जोडण्याशी संबंधित आहे.
(नियंत्रण / संदेशवहन / समन्वय / सामंजस्य)

१२ एस्प्रिट डी कॉर्प्स म्हणजे _____
(नियोजन / क्षमता निर्माण / सांघिक भावना / नियंत्रण)

प्र . १ ब **खालील विधाने सत्य की असत्य आहे ते सांगा. (कोणतेही १०)** (१०)

१ कर्मचारी नियुक्तीमध्ये योग्य कामासाठी योग्य व्यक्तीची निवड समाविष्ट असते.

२ अपवादात्मक व्यवस्थापनात, व्यवस्थापक हे कर्मचाऱ्यांच्या दैनंदिन कामात गुंतलेले असतात.

३ तंत्रज्ञानाच्या वापरामुळे लवकर निर्णय घेणे शक्य होते.

४ मॅट्रिक्स रचना हे प्रकल्प आणि कार्यात्मक संघटनेचे संयोजन आहे.

५ यशस्वी कार्यात्मक विभागासाठी चांगला समन्वय असणे आवश्यक आहे.

६ नेतृत्व हा वैयक्तिक गुण आहे.

७ MBE हे वरिष्ठ व्यवस्थापनाला डावपेचात्मक नियोजन आणि नियंत्रणावर लक्ष केंद्रित

करण्यास सक्षम करते.

८ भारतीय गुणधर्माची वैशिष्ट्ये (एथॉस) भारतीय व्यवस्थापनाशी संबंधित नाही.

९ आभासी संघटना आयसीटीवर आधारित आहे.

१० बाह्य वातावरणाचे विश्लेषण संधी आणि धोके दर्शवितात.

११ विकेंद्रीकरण मोठ्या आकाराच्या संघटनेसाठी योग्य आहे.

१२ बोनस हे आर्थिकेत्तर प्रोत्साहन आहे.

प्र . २ खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या. (१५)

अ व्यवस्थापनाची व्याख्या लिहा. व्यवस्थापनाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

ब एफ . डब्लू . टेलर यांच्या शास्त्रीय व्यवस्थापनाचा सिद्धांत स्पष्ट करा

क पीटर ड्रकरचे "व्यवस्थापनाचे पैलू " थोडक्यात स्पष्ट करा.

प्र . ३ खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या. (१५)

अ नियोजनाची व्याख्या आणि त्याचे महत्त्व सांगा.

ब MBE चे महत्व यावर चर्चा करा

क योग्य निर्णय घेण्याच्या कोणत्या गोष्टी आवश्यक आहेत?

प्र . ४ खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या. (१५)

अ रेखा आणि कर्मचारी संघटनेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

ब व्यवस्थापनाची नियंत्रण कक्षा म्हणजे काय? व्यवस्थापनाच्या नियंत्रण कक्षेवर परिणाम करणाऱ्या घटकांवर थोडक्यात चर्चा करा.

क अधिकार प्रदान म्हणजे काय आहे? अधिकार प्रदानातील अडथळ्यांचे वर्णन करा.

प्र . ५ खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या. (१५)

अ संदेशवहनाचे महत्त्व समजावून सांगा.

ब नेतृत्वाच्या विविध शैली स्पष्ट करा.

क चांगल्या नियंत्रण प्रणालीच्या आवश्यक गोष्टी स्पष्ट करा.

प्र . ६ खालील टीप लिहा. (कोणत्याही चार) (२०)

अ विकेंद्रीकरण

ब व्यवस्थापकीय कौशल्ये

क निर्णय घेण्याची अनियोजित तंत्रे

ड व्यवस्थापन माहिती प्रणाली

इ औपचारिक आणि अनौपचारिक संघटना

फ विभागीकरणाचे आधार

S4BCom
25/10/23

M251023S45A

Marks: - 100 **Time allowed: 3 Hrs.**

Instructions: 1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate full marks.
3. Use of simple or scientific calculator is allowed.

Q.1 A State whether the following statements are true or false. (Any Ten) **10**

a. Equity share capital is the part of loan funds.
b. Loss on sale of asset is non-operating income.
c. Public deposit is current liability.
d. Net profit ratio is measure of Liquidity.
e. In working capital requirement, Stock of work in progress to be valued at cost of production.
f. Gross working capital is equal to net current liabilities.
g. Profitability index is traditional technique of capital budgeting.
h. Debtors is a quick asset.
i. Permanent working capital remains constant.
j. The project with lower payback period should be accepted.
k. Trend analysis shows direction of changes in financial data.
l. Balance sheet shows financial position of an organisation.

Q.1 B Fill in the blanks with proper word. (Any Ten) **10**

a. Equity share capital ₹ 7, 50,000, Reserves ₹ 2, 50,000 Fixed assets ₹ 1, 85,000, Fictitious assets ₹ 50,000, Then proprietor's funds equal to _____.
b. In common size Balance sheet _____ is considered as 100.
c. 7.5% Debenture ₹ 5,00,000, Net profit after tax ₹ 1,25,000, Provision for tax ₹ 50,000, Then Net profit before interest and tax = _____.
d. Debt equity ratio shows proportion between _____.
e. Mortgage loan should be shown under _____ loan.
f. Creditors' collection period indicates time taken to pay dues to _____.
g. Operating cycle is one method of estimating _____ capital.
h. Debtors ₹ 2,50,000, Stock ₹ 1,50,000, Cash ₹ 3,85,000, Underwriting commission ₹ 80,000, Creditors ₹ 3,92,500, Then current ratio equal to _____.
i. A Project of 15 years life requires an original investment of ₹ 15, 00,000.Then the value of depreciation is equal to_____ .
j. Net sales ₹ 5, 00,000, Opening stock ₹ 1,50,000, Closing stock ₹ 1,80,000, Purchases ₹ 2,80,000, Then Gross profit ratio is equal to _____.
k. Net working capital ₹ 10, 00,000, Margin of safety 20% on net working capital, hence margin of safety is equal to _____.
l. An investment of ₹ 5, 00,000 in a machine is expected to produce a cash inflow of ₹ 80,000 p.a then payback period is equal to _____.

Q.2 A Following is Balance Sheet of Supriya Ltd. for the year ended 31st March, 2022 and 31st March, 2023: **10**

Balance Sheet

Liabilities	2022 ₹	2023 ₹	Assets	2022 ₹	2023 ₹
Equity share capital	5,00,000	5,25,000	Goodwill	2,50,000	3,00,000
8% Pref. share capital	3,40,000	3,10,000	8% Government bonds	2,05,000	2,05,000
P & L A/c	2,80,000	2,50,000	Fixed assets	5,65,000	5,00,000
6% Debentures	2,25,000	2,20,000	Stock	2,00,000	1,85,000
Creditors	1,30,000	2,20,000	Debtors	1,70,000	2,20,000
Bills payable	90,000	1,40,000	Cash and Bank	2,50,000	3,00,000
Provision for tax	85,000	65,000	Underwriting commission	10,000	20,000
	16,50,000	**17,30,000**		**16,50,000**	**17,30,000**

Prepare comparative balance sheet in vertical form from the given information.

B **The following information is available from the books of Ramesh Ltd.** **10**

Original Cost (₹)	4,50,000
Cost of Capital	10%

Year	Profit After Tax and Before Depreciation	Present Value @ 10%
1st	90,000	0.909
2nd	95,000	0.826
3rd	80,000	0.751
4th	70,000	0.683
5th	85,000	0.621

You are require to calculate:

1. Discounted Pay Back Period
2. Net Present Value
3. Profitability Index

OR

Q.2 C **Following is the Trial balance of Arvind Ltd on 31st March 2023** **20**

Trial Balance as on 31st March 2023

Particulars	₹	Particulars	₹
Opening stock	92,500	Equity share capital	3,20,000
Import duty	20,050	9% Preference share capital	1,75,000
Interest on loan	17,720	Sales	7,55,000
Advertisement	79,500	Profit on sale of investment	11,250
Office rent	33,050	Bills payable	12,250
Insurance	41,500	Creditors	37,500
Purchases	5,29,500	8% Debentures	58,000
Land and Building	17,750	General reserve	48,000
6% Government securities	1,79,500		
Discount on issue of debentures	20,500		
General expenses	32,500		
Carriage inward	12,500		
Carriage outward	24,500		
Bank charges	23,500		
Loss on sale of furniture	7,000		
Furniture	79,500		
Debtors	93,050		
Bills receivable	48,150		
Cash and bank	41,850		
Short term investment	22,880		
	14,17,000		**14,17,000**

1. Closing stock as on 31st March 2023 is ₹ 95,000
2. Make Provision for income tax ₹ 25,000
3. Depreciation is provided at 15% on land and building and 10% on furniture

Prepare Vertical income statement and Vertical Balance sheet.

Q.3 A

20

Balance Sheet of Prasanna Ltd. As on 31st March 2023

Particulars	₹	Particulars	₹
Equity share capital	3,79,000	Building	4,62,200
8% Preference share cap	4,29,000	Machinery	1,26,250
General reserve	1,29,500	Furniture	1,78,250
Profit & Loss A/c	1,26,500	6% Government bonds	2,00,000
7% Debenture	1,81,250	Debtors	1,72,000
Creditors	89,000	Closing stock	1,61,300
Bank overdrafts	39,000	Bills receivable	78,000
Provision for tax	39,000	Cash and bank	75,250
Bills payable	49,000	Underwriting commission	8,000
	14,61,250		**14,61,250**

Other Details for 2022-23:

1. Credit purchases ₹ 8,28,000
2. Profit Before Tax ₹ 1,95,000
3. Net sales ₹ 9,50,000

Calculate 1. Liquid Ratio 2. Proprietary Ratio 3. Creditors Turnover Ratio and Collection period (in months) 4. Return on Equity Share Capital (NPAT-Preference Dividend) 5. Return on Capital Employed (NPBIT) 6. Debt Equity Ratio 7. Net Profit Before Tax Ratio

OR

Q.3 B

20

From the following information pertaining to Niraj Ltd. Prepare a statement showing working capital requirement.

Budgeted sales — 54,600 units per annum

	Analysis of sales (Per unit)
Raw Material	₹ 8
Direct Labour	₹ 6
Overheads	₹ 3
Total Cost	₹ 17
Profit	₹ 3
Selling price	₹ 20

It is estimated that :

1. Raw material remain in stock for 4 weeks and finished goods for 3 weeks
2. Factory processing takes 5 weeks
3. Suppliers allow 8 weeks credit for raw material
4. Customers are allowed 6 weeks credit (Calculate Debtors on sales basis)
5. Cash required 20% of net working capital
6. Time lag in payment of wages and overheads will be 5 weeks

Q.4 A **Balance Sheet of Arpita Ltd. as on 31st March 2023** 20

Particulars	₹	Particulars	₹
Equity share capital (₹ 10 each)	5,00,000	Fixed Assets	4,52,000
		Investment	1,36,500
9% Preference share cap	1,18,500	Closing stock	1,26,500
General reserve	1,00,000	Debtors	1,48,000
Profit & Loss A/c	92,000	Cash	1,26,000
10% Debenture	1,25,000	Bills receivable	97,000
Provision for tax	70,000		
Creditors	80,500		
	10,86,000		**10,86,000**

Other Details for 2021-22:

1. Sales ₹ 9,18,750 (80% Credit sales)
2. Profit Before Tax ₹ 1,20,000
3. Dividend per equity share ₹ 10

Calculate 1. Current Ratio, 2. Capital Gearing Ratio 3. Debtors Turnover Ratio and collection period in days (Assume 1 year= 360 days) 4. Return on Proprietors Fund (NPAT) 5. Return on Capital Employed (NPBIT) 6. Stock Working Capital Ratio 7. Dividend payout Ratio

OR

Q.4 B Following is Profit and Loss account of Suresh Ltd. for the year ended 31st March, 2023 10

Profit & Loss A/c

for the year ended 31st March 2023

Particulars	₹	Particulars	₹
To Opening stock	89,000	By Sales 8,05,000	
To Purchases	5,15,000	(-) Sales return 5,000	8,00,000
To Wages	21,000		
To Gross Profit c/d	2,65,000	By Closing stock	90,000
	8,90,000		**8,90,000**
To Salary	37,000	By Gross profit b/d	2,65,000
To Salesman salary	15,550	By Profit on sale of furniture	7,000
To Audit fees	16,200		
To Bank Charges	26,250		
To Loss on sale of Computer	5,000		
To Interest on debentures	21,000		
To Income tax	32,000		
To Net Profit	1,19,000		
	2,72,000		**2,72,000**

Convert the given P & L account into vertical common size statement.

C **The following information is available from the books of Umesh Ltd** 10

Original Cost (₹)	7,50,000
Estimated life	5 years
Rate of Income tax	30%

Year	Profit Before Depreciation and Tax
1st	2,70,000
2nd	2,50,000
3rd	1,80,000
4th	1,50,000
5th	1,25,000

You are require to calculate:

1. Pay Back Period
2. Average Rate of Return

Q.5 **A** What are the functions of management accounting? **10**

B Distinguish between Permanent and Temporary working capital. **10**

OR

Q.5 **Write short notes.(Any four)** **20**

a. Discounted payback period
b. Inventory turnover ratio
c. Net worth
d. Deferred revenue expenditure
e. Comparative statement
f. Problems of inadequate working Capital

SYBCom 12
25/10/23

M2510235458

Marks – 100

Note – 1) All the questions are compulsory. Time – 3 Hours

2) Figures to the right indicates full marks.

Q.1 A **Fill in the blanks with an appropriate words: (Any 10)** **(10)**

1 A Good management relations between employer and employee is a ____ for an organization. (Strength / Weakness / Opportunity / Capital)

2 Marketing strategy is _____ oriented. (Past / Present / Future / Month)

3 _____ is an internal factor which affects pricing decision. (Customer / Economics / Image / Market)

4 _____ is one of the method of pricing. (Auction / Strategy / Cost / Review)

5 Purchasing food for satisfying hunger is an example of _____ product level. (Core / Generic / Expected / Motivation)

6 International marketing is also known as _____. (Global marketing / Management / Process / Communication)

7 Internal environmental factors are _____. (Uncontrollable/Controllable/Uncontrollable and Controllable / Planning)

8 Mission includes _____ of the business. (Reason / Purpose / Loss / Profit)

9 Marketing management helps to reduce overall _____ of products. (Sale / Cost / Promotion / Management)

10 _____ strategy in marketing involves fixing an optimum price for the product. (Pricing / Personal / Social / Staffing)

11 Unsuitable leadership factor can be _____ for the organization. (Weakness / Threats / Strength / Management)

12 Marketing management planning process involves _____. (Marketing strategy / Product / Company / Customer)

Q.1 B **State whether following statements are True or False. (Any 10)** **(10)**

1 Capital goods are short lasting goods.

2 3 C's of marketing includes consistency of the product.

3 Target Return method of pricing can be used by smaller firms.

4 Product Positioning concept was introduced by Jack Trout.

5 Amazon company is using value pricing method to sell their products.

6 Competition is necessary to increase productivity.

7 Marketing is an art as well as a science.
8 Non durable goods are in tangible form.
9 Marketing strategy is one of the important function of marketing management.
10 In India the middle class is an important driver of the country's economic and social development.
11 Total cost includes fixed cost only.
12 In MRO, O stands for Operating.

Q.2 A Define marketing management. Explain its functions. **(15)**

OR

Q.2 B Explain the International Marketing environment. **(07)**
Q.2 C Give the features of growing middle class in India. **(08)**

Q.3 A Explain briefly 'Analyzing Competition' of market. **(07)**
Q.3 B State the features of marketing strategy. **(08)**

OR

Q.3 C Discuss on Michael Porter's Five Forces Model. **(07)**
Q.3 D Explain the steps in strategic marketing planning process. **(08)**

Q.4 A Explain the stages and features of each stage of Product Life Cycle. **(15)**

OR

Q.4 B Explain the concept of product positioning and state its importance. **(07)**
Q.4 C Explain briefly the levels of a Product given by Philip Kotler. **(08)**

Q.5 A What is Pricing? Explain the various methods of pricing. **(15)**

OR

Q.5 B Explain the factors affecting pricing decision. **(15)**

Q.6 A Explain the New Product development process. **(10)**
Q.6 B Discuss on Micro and Macro Environment with specific refence to India. **(10)**

OR

Q.6 C **Write notes on the following (Any 4)** **(20)**
1 Marketing to the Bottom of Pyramid
2 SWOT Analysis
3 Steps in product positioning
4 Consumer Goods
5 Steps in pricing
6 Need and importance of Marketing Management

M2510235458

गुण - 100 वेळ - 3 तास

टीप – १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत
२) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र.१ अ **खालील रिक्त जागा योग्य शब्दांसह भरा: (कोणत्याही १०)** (१०)

१ नियोक्ता आणि कर्मचारी यांच्यातील चांगले व्यवस्थापन संबंध हे संस्थेसाठी ___ आहे. (शक्तीस्थान / दुर्बलस्थान / संधी / भांडवल)

२ विपणन डावपेच ____अभिमुख आहे. (भूतकाळ / वर्तमान / भविष्य / महिना)

३ _____ हा किमत ठरवण्याच्या निर्णयावर परिणाम करणारा एक अंतर्गत घटक आहे. (ग्राहक / अर्थशास्त्र / प्रतिमा / बाजारपेठ)

४ _____ ही किंमत ठरवण्याच्या एक प्रकारा पैकी एक आहे. (लिलाव / डावपेच / खर्च / पुनरावलोकन)

५ भूक भागवण्यासाठी अन्न खरेदी करणे हे _____ वस्तू स्तराचे उदाहरण आहे. (अति मुख्य / सर्वसामान्य / अपेक्षित / अभिप्रेरणा)

६ आंतरराष्ट्रीय विपणनाला _____ असेही म्हणतात. (जागतिक विपणन / व्यवस्थापन / प्रक्रिया / संदेशवहन)

७ अंतर्गत पर्यावरणीय घटक _____ आहेत. (अनियंत्रित/नियंत्रित/अनियंत्रित आणि नियंत्रित / नियोजन)

८ मिशनमध्ये व्यवसायाच्या _____ चा समावेश होतो. (कारण / उद्देश / तोटा / नफा)

९ विपणन व्यवस्थापन वस्तूचा एकूण ____ कमी करण्यास मदत करते. (विक्री / खर्च / विक्रेयवृद्धी / व्यवस्थापन)

१० विपणनातील _____ डावपेचामध्ये उत्पादनासाठी महत्तम किंमत निश्चित करणे समाविष्ट असते. (किंमत / वैयक्तिक / सामाजिक / कर्मचारी)

११ अयोग्य नेतृत्व घटक संस्थेसाठी ____ असू शकतो. (दुर्बलस्थान / धोके / शक्तीस्थान / व्यवस्थापन)

१२ विपणन व्यवस्थापन नियोजन प्रक्रियेमध्ये ____ यांचा समावेश होतो. (विपणन डावपेच / उत्पादन / कंपनी / ग्राहक)

प्र.१ ब **खालील विधाने सत्य की असत्य आहे ते सांगा. (कोणतेही १०)** (१०)

१ भांडवली वस्तू हा अल्पकाळ टिकणारा माल असतो.

२ विपणनाच्या 3 C मध्ये उत्पादनाची सुसंगतता समाविष्ट आहे.

३ किंमतीची लक्ष्य परतावा पद्धत लहान कंपन्यांद्वारे वापरली जाऊ शकते.

४ वस्तू स्थाननिश्चिती संकल्पना जॅक ट्राउट यांनी सादर केली.

५ ॲमेझॉन कंपनी त्यांची उत्पादने विकण्यासाठी मूल्य किंमत पद्धतीचा वापरतात.

६ उत्पादकता वाढवण्यासाठी स्पर्धा आवश्यक आहे.

७ विपणन हे एक कला तसेच एक शास्त्र आहे.

८ टिकाऊ नसलेल्या वस्तू दृश्य स्वरूपात असतात.

९ विपणन डावपेच हे विपणन व्यवस्थापनाचे एक महत्त्वाचे कार्य आहे.
१० भारतात मध्यमवर्ग हा देशाच्या आर्थिक आणि सामाजिक विकासाचा महत्त्वाचा चालक आहे.
११ एकूण खर्चामध्ये केवळ स्थिर खर्चाचा समावेश आहे.
१२ एम आर ओ मध्ये ओ म्हणजे ऑपरेटिंग होय.

प्र. २ अ विपणन व्यवस्थापनाची व्याख्या लिहा. त्याची कार्ये स्पष्ट करा. (१५)

किंवा

प्र. २ ब आंतरराष्ट्रीय विपणन पर्यावरण स्पष्ट करा. (०७)
प्र. २ क भारतातील वाढत्या मध्यमवर्गाची वैशिष्ट्ये सांगा. (०८)

प्र. ३ अ बाजारपेठेतील 'स्पर्धेचे विश्लेषण' थोडक्यात स्पष्ट करा. (०७)
प्र. ३ ब विपणन डावपेचाची वैशिष्ट्ये सांगा. (०८)

किंवा

प्र. ३ क मायकेल पोर्टर यांच्या पाच प्रेरणाशक्ती प्रतिकृतीवर चर्चा करा. (०७)
प्र. ३ ड डावपेचात्मक विपणन नियोजन प्रक्रियेतील पायऱ्या स्पष्ट करा. (०८)

प्र. ४ अ वस्तू जीवन चक्राचे प्रत्येक टप्पे आणि प्रत्येक टप्प्याचे वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. (१५)

किंवा

प्र. ४ ब वस्तूच्या स्थाननिश्चिती संकल्पना स्पष्ट करा आणि त्याचे महत्त्व सांगा. (०७)
प्र. ४ क फिलिप कोटलेर यांच्या द्वारे दिलेले वस्तूचे स्तर थोडक्यात स्पष्ट करा. (०८)

प्र. ५ अ किंमत काय आहे? किंमत ठरवण्याचे विविध प्रकार स्पष्ट करा. (१५)

किंवा

प्र. ५ ब किंमत ठरवण्याच्या निर्णयावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा. (१५)

प्र. ६ अ नवीन वस्तू विकास प्रक्रिया स्पष्ट करा. (१०)
प्र. ६ ब भारताच्या विशिष्ट संदर्भासह सूक्ष्म आणि स्थूल पर्यावरणीय विपणनावर चर्चा करा. (१०)

किंवा

प्र. ६ क **खालील टिपा लिहा (कोणत्याही ४)** (२०)
१ पिरॅमिडच्या तळाशी विपणन
२ SWOT विश्लेषण
३ वस्तू स्थाननिश्चितीच्या पायऱ्या
४ ग्राहकोपयोगी वस्तू
५ किंमत ठरवण्याच्या पायऱ्या
६ विपणन व्यवस्थपणाची गरज आणि महत्त्व

SYBCOM 1/p
28/10/23

M281023S65

[Time 3 Hours] [Marks- 100]

NB. 1) All questions are compulsory.
2) Figures to right indicate full marks.
3) Draw neat diagrams wherever necessary

Q1 A) Choose the correct answer and rewrite statements. 10

1) ------ is the main object of each co-operative society.
a)profit maximization b)provide better services to members c) both a and b d)none of the above

2) In India first co-operative act was passed in the year ----------
a)1904 b)1912 c)1919 d)1921

3) ----- is known as mother of co-operation.
a)India b)Japan c)England d)China

4) ------ are the example of processing co-operative societies.
a)Sugar co-operative societies b)Cotton co-operative Societies c) both a and b d)none of the these

5) ------- Co-operative Societies provide building material to its member.
a) Processing b) Housing c) Consumer d)Marketing

6) Vidyanathan committee was established by ---------- government.
a)local b) state c) central d)none of the these

7) Farmer's co-operative societies are basically working in ------- area.
a)rural b) urban c) both a and b d)none of the these

8) Primary agriculture credit co-operative societies provide --------- loan.
a)long term b) medium term c) short term d)none of the these

9) District Central co-operative banks provide -------- loan to member.
a)short term b)medium term c) long term d)none of the these

10) Regional rural development banks were established in the year----- by central government.
a)1955 b) 1965 c) 1975 d)1995

B) Define the following concepts. (Any five) 10
1)Co-operation 2)Public sector 3)Agriculture co-operative marketing societies
4)Housing co-operative societies 5)Self help group 6) Farmers service societies
7)Central co-operative bank 8)Regional rural bank

Q2 Answer any two of the following. 20
a) Discuss the features of co-operation.
b) Explain the economic advantages of co- operation.
c) Describe the role of co-operation in economic development.

Q3 Attempt any two of the following. 20
a) Explain the functions of processing co-operative societies.
b) Describe the structure of consumer co-operative societies.
c) Discuss the objectives of labour co-operative societies.

Q4 Answer any two of the following. 20
a) Explain the structure of co-operative credit in India.
b) Discuss the problems of primary agriculture credit co-operative societies.
c) Evaluate the progress of Self Help Group (SHG's).

Q5 Attempt any two of the following. 20
a) Write note on membership and sources of capital of district central co-operative bank.
b) Explain the problems of urban co-operative bank.
c) Discuss the remedies on the problems of state co-operative bank.

*

[वेळ ३ तास] (मराठी रूपांतर) [गुण -१००]

सूचना :१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२ (उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.
३) आवश्यक तेथे सुबक आकृती काढा.

प्र.१ अ) योग्य पर्याय निवडून विधाने पुन्हा लिहा. १०

१) ------ हे प्रत्येक सहकारी संस्थेचे मुख्य उद्दिष्ट आहे.
अ)नफ्याचे कमालीकरण करणे ब)सभासदांना चांगल्या सेवा देणे क)अ आणि ब दोन्ही ड) यापैकी नाही

२) भारतात पहिला सहकारी कायदा ----- साली संमत झाला.
अ)१९०४ ब)१९१२ क)१९१९ ड)१९२१

३) ३) ----- ला सहकाराची जननी म्हणून ओळखले जाते.
अ) भारत ब) जपान क) इंग्लंड ड) चीन

४) ------ प्रक्रिया सहकारी संस्थांचे उदाहरण आहेत.
अ) सहकारी साखर संस्था ब) सहकारी कापूस संस्था क) अ आणि ब दोन्ही ड) यापैकी नाही

५) ------- सहकारी संस्था त्यांच्या सभासदाला बांधकाम साहित्य पुरवतात.
अ) प्रक्रिया ब) गृहनिर्माण क) ग्राहक ड) विपणन

६) विद्यानाथन समितीची स्थापना ---------- सरकारने केली.
अ) स्थानिक ब) राज्य क) केंद्र ड) यापैकी नाही

७) शेतकरी सहकारी संस्था प्रामुख्याने -------- भागात कार्यरत आहेत.
अ) ग्रामीण ब) शहरी क) अ आणि ब दोन्ही ड) यापैकी नाही

८) प्राथमिक कृषी पत सहकारी संस्था --------- कर्ज देतात.
अ)दीर्घकालीन ब)मध्यम मुदत क)अल्प मुदत ड) यापैकी नाही

९) जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका सभासदांना -------- कर्ज देतात.
अ) अल्पकालीन ब) मध्यम कालीन क) दीर्घकालीन ड) यापैकी नाही

१०) केंद्र सरकारने प्रादेशिक ग्रामीण विकास बँकांची स्थापना ------- वर्षी केली.
अ) १९५५ ब) १९६५ क) १९७५ ड) १९९५

ब) खालील संकल्पनांची व्याख्या करा. (कोणतेही पाच) १०
१) सहकार २) सार्वजनिक क्षेत्र ३) कृषी विपणन सहकारी संस्था ४) गृहनिर्माण सहकारी संस्था
५) बचत गट ६) शेतकरी सेवा संस्था ७) मध्यवर्ती सहकारी बँक ८) प्रादेशिक ग्रामीण बँक

प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या. २०
अ) सहकाराच्या वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.
ब) सहकाराचे आर्थिक फायदे स्पष्ट करा.
क) आर्थिक विकासात सहकाराच्या भूमिकेचे वर्णन करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
अ) प्रक्रिया सहकारी संस्थांची कार्ये स्पष्ट करा.
ब) ग्राहक सहकारी संस्थांच्या रचनेचे वर्णन करा.
क) कामगार सहकारी संस्थांच्या उद्दिष्टांची चर्चा करा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या. २०
अ) भारतातील सहकारी पतपुरवठा रचना स्पष्ट करा.
ब) प्राथमिक कृषी पतपुरवठा सहकारी संस्थांच्या समस्यांवर चर्चा करा.
क) बचत गटाच्या (SHG's) प्रगतीचे मूल्यांकन करा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या. २०
अ) जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेचे सभासदत्व आणि भांडवलाचे स्रोत यावर टीप लिहा.
ब) नागरी सहकारी बँकेच्या समस्या समजावून सांगा.
क) राज्य सहकारी बँकेच्या समस्यांवरील उपायांची चर्चा करा

8. A company may have more than one common seal.
9. Overdraft refers to short term loan taken by bank.
10. Conversion of a company for second time is called dematerialization.
11. SSB stands for Special Standard Board
12. Secretarial standard 4 is related to Registers and records.

Q.2) Answer any two of the following. **15**

a. Discuss the features of company under Companies Act, 2013.
b. Explain the removal procedure of company secretary.
c. What are the responsibilities of Company Secretary?

Q.3) Answer any two of the following. **15**

a. Explain the role of Company Secretary as an advisor to Chairman.
b. What is Secretarial Audit? Discuss its need and importance.
c. Write on Secretarial Standard 9:- Forfeiture of Shares.

Q.4) Answer any two of the following. **15**

a. What is Memorandum of Association? Explain its clauses.
b. Explain secretarial duties in formation of public limited company.
c. Explain secretarial procedure with regard to conversion of Public limited Company to a Private company.

Q.5) Answer any two of the following. **15**

a. Discuss secretarial correspondence with Debenture holders.
b. Explain the role of technology in secretarial correspondence.
c. Give Specimen of' letter to ROC for Alteration of MOA'.

Q.6) Write short note on (Any Four) **20**

a. One person company
b. Qualities of company secretary
c. Articles of Association
d. Statement in lieu prospectus
e. Secretarial standard 5 : Minutes
f. Specimen of Letter to Bank for overdraft facility.

M2810235G4

वेळ: ३ तास गुण: १००

सूचना –१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२) उजवी कडील अंक गुण दर्शवतात.

प्र. १) अ) योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.(कोणत्याही दहा) १०

१. प्रत्येक सूचिबद्ध कंपनी जिचे वसूल केलेले भागभांडवल रुपये _____किंवा अधिक असेल, त्यांच्याकडे नोकरीत असणारा पूर्णवेळ कंपनी चिटणीस असणे गरजेचे आहे .
(१ कोटी /३ कोटी/५ कोटी)

२. ज्या कंपनीचा मुख्य व्यवसाय हा भाग,कर्जरोखे हस्तांतरित करणे हा आहे त्या कंपनीला _____ कंपनी म्हणतात.
(उत्पादक/गुंतवणूक/सहकारी)

३. भारतीय रिझर्व बँकहे _____ चे उदाहरण आहे.
(नोंदणीकृत कंपनी /वैधानिक कंपनी/सरकारी सनद मिळालेली कंपनी)

४. सचिवीय मानक २ हे _____शी संबंधित आहे.
(संचालक मंडळाच्या सभा/ संचालक मंडळाचा अहवाल/सर्वसाधारण सभा)

५. भारता बाहेर कंपनीचा अधिकृत शिक्का वापरण्याच्या अधिकार_____ने अधिकृत आहे.
(नियमावली/ घटनापत्रक/ केंद्र सरकार)

६. भागांवर ठराविक रक्कम न भरल्यास कंपनी भाग _____ करू शकते.
(स्वाधीन/जप्त/ हस्तांतर)

७. अंतिम लाभांश _____द्वारे शिफारस केला जातो.
(धनको/ निबंधक/संचालक मंडळ)

८. _____ कंपनीच्या कार्यक्षेत्रात विश्वस्त म्हणून आहे.
(प्रवर्तक/लेखापरीक्षक/चिटणीस)

९. माहितीपत्रक _____कंपनीद्वारे जारी केलेजाते.
(खाजगी/सार्वजनिक/ सरकारी)

१०. अधिकारबाह्य सिद्धांत म्हणजे_____.
(उद्दिष्टांबाहेरील/ उद्दिष्टांसह/ उद्दिष्टांव्यतिरिक्त)

११. _____ हा भूतकाळातील घटनांच्या व्यवहारांचा कागदोपत्री पुरावा आहे.
(नोंदणी/ इतिवृत्त/नोंदी)

१२. कंपनीचा नोंदणीअधिकारी हा _____ ने नियुक्त केलेला अधिकारी आहे.
(संचालक मंडळ/ प्रवर्तक/केंद्र सरकार)

ब) खालील विधाने सत्य किंवाअसत्य ते सांगा. (कोणतीही दहा) १०

१. बोनस भाग जारी करणे हे अग्रहक्क भागधारकांशी संबंधित असलेला सचिवीय पत्रव्यवहार आहे.
२. कर्जरोखेधारकास विश्वस्त कराराची तपासणी करण्याचा आणि विश्वस्त कराराच्या प्रती मिळविण्याचा अधिकार आहे.
३. सिक्युरिटीज एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडियाची स्थापना १४एप्रिल,१९९२ला झाली.

४. नियमावलीतील प्रत्येक बदल १५ दिवसांच्या आत निबंधकाकडे दाखल केला जातो .
५. अंतरिम लाभांश केवळ सामान्य निधीमधून घोषित केला जातो.
६. माहितीपत्रक आणि माहितीपत्रक ऐवजीद्यावयाचे निवेदन हे समानार्थी आहेत.
७. सचिवीय लेखापरीक्षण कंपनीच्या प्रतिमेला प्रोत्साहन देते.
८. कंपनीकडे एका पेक्षा जास्त बोधचिन्हे असू शकतात.
९. अधिकर्ष म्हणजे बँकेकडून अल्पमुदतीसाठी घेतलेले कर्ज होय.
१०. कंपनीचे दुसऱ्यांदा रुपांतर करणे याला अमूर्तीकरण म्हणतात.
११. एसएसबी म्हणजे स्पेशल स्टँडर्ड बोर्ड.
१२. सचिवीय मानक ४ हे नोंदणी वह्या व नोंदी या मानकाशी संबंधितआहे.

प्र.२) खालील पैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे द्या. १५

अ) कंपनी कायदा, २०१३ अंतर्गत कंपनीच्या वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.
ब) कंपनी चिटणीसाला हद्दपार करण्याची प्रक्रिया स्पष्ट करा.
क) कंपनी चिटणीसाच्या जबाबदाऱ्या कोणत्या आहेत?

प्र.३) खालील पैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे द्या. १५

अ) अध्यक्षाचा सल्लागार म्हणून कंपनी चिटणीसाची भूमिका स्पष्ट करा.
ब) सचिवीय लेखापरीक्षण म्हणजे काय? त्याची गरज आणि महत्त्व यावर चर्चा करा.
क) सचिवीय मानक ९ – भाग जप्त करणे यावर लिहा.

प्र.४) खालील पैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे द्या. १५

अ) घटनापत्रक म्हणजे काय? त्याची कलमे स्पष्ट करा.
ब) सार्वजनिक कंपनीच्या स्थापनेतील चिटणीसाची कर्तव्ये स्पष्ट करा.
क) सार्वजनिक कंपनीचे खाजगी कंपनीमध्ये रूपांतर करण्यासंबंधीचे सचिवीय प्रक्रिया स्पष्ट करा.

प्र.५) खालील पैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे द्या. १५

अ) कर्जरोखेदारांशी चिटणीसाचा असलेला पत्रव्यवहार स्पष्ट करा.
ब) सचिवीय पत्रव्यवहारांमध्ये तंत्रज्ञानाची असलेली भूमिका स्पष्ट करा.
क) घटनापत्रकात बदल कारण्याकरता कंपनी निबंधकाला दिले जाणारे नमुनापत्रक तयार करा.

प्र.६) थोडक्यातटीपालिहा.(कोणत्याहीचार) २०

अ) एक व्यक्ती कंपनी
ब) कंपनी चिटणीसाचे गुण
क) नियमावली
ड) माहितीपत्रकऐवजी द्यावयाचे निवेदन
इ) सचिवीय मानक ५ : सभेचे इतिवृत्त
फ) बँकेला द्यावयाचे अधिकर्ष सुविधापत्राचे नमुनापत्रक